

Nissepoesi og bogstavdans

Af Kirsten Dahl
kultur@siffrønk

TEATERANMELDELSE: Byliv med morgenlys og kirmende vækkekure. Asfalterede vejbane; der bugter sig op ad bakke og ned ad hække – med hvide midterstriber og biler, som er kommet ud af deres garager. Et lille kysvende ægtepar, som ingen ser, før de på grund af knuden bliver sig små tophuer – en blå og en rød. En lejlighed, som forvandler sig fra almindelig dagligdags menneskebolig med tallerkenoplækket spisebord til en lille skov broderet med mos. Tophueægteparret fordybet i missebøger på et lille bibliotek med etageris af teater. En gravko, som har hængt en ægte misse hus. En granskov med en missehulvite fyldt med julens hygge. Og meget mere.

Vi ser det hele for os i små animationsspil. Spil, hvor små scenografier kommer til syne og på livagtigste vis får liv fyldt med humørlighed og humor. Teatret De Røde Heste og Teater Refleksion kraser for detaljen: Det kilder helt nede i maven at følge en elevator susse op og ned på en skyskraber, fordi vi bliver opslugt af at fange de små lysglimt på hver etage og lytte til en lille elevatorklokke lyd. Vi følger glæde fra første moment manden og konen, som ingen i storbyen kender, før de får en blå og en rød topnhue på, så alle og enhver pludse-

Loui Danckert fører dukkerne, mens Claus Mandøe fortæller Thomas Windings historie om ægteparret, der langsomt forvandles til misse. Pressefoto

lg hænger ud af deres vinduer og kævler op om, at de har set en misse. Fra første øjeblik, hvor de træder ud på gaden som to små skumgummibløde skikkelser, til de til sidst i forstet harmoni med sig selv og hinanden læner deres huer mod hinanden og forvandler sig til en missehulvite med sammensmæltet tophueag idetnor og julelys og rissengrød indentor. Og vi varmes ved at høre dem kommentere hinandens bemærkninger og ideer med et billigende »Ja, ja nemlig«.

Kærlig knever og lifflig tale

Loui Danckert gør som dukkefører

alle scenarierne lyslevende for øjnene af os. Med letthed og melodit i bevægelserne og med den diskrete palaver og kærlighedsfyldte småknever, som hun lægger til figurene. Danckert bekræfter med sit ne færdigheder, hvor vigtigt det er for vores teateroplevelse, at man som dukkefører behersker sit gebet og forstår at gyve dukker og objekter liv.

At replikkerne »Ja, ja nemlig« og resten af teksten i fortællingen i øvrigt kommer fra Claus Mandøe gør forestillingen til et kiksit. Ud over at fortælle skønne historier som den, der ligger til grund for fore-

stillingen her kunne Thomas Winding fortælle, så man blev helt opslukt. Det kan Mandøe også. Hans stemme er som musik for øret. Tilidsvækkende, klangfyldt og levende. Og før vi ved at det, er vi helt umærkeligt blevet lært indentor og er med i fortællingen. Det er, som om vi sidder på skulderne af Mandøe. Ellers som om vi har fået lov at hoppe med i lønnen på den alt for store onkeljakk, som Mandøe indledningsvist læger på. For missehistorien er gemytligt pakkert ind i en rammehistorie om Mandøe, der altid holdt jul ved sin onkel. En onkel, som de altid fik til at fortælle præcist den samme historie – den om manden og konen, som blev til rigtig misse.

Lækkert lys og skøn scenografi

»Ja, ja nemlig« er en opsætning som for et par år siden blev produceret af Det Lille Teater i København. I forbindelse med Teater Refleksions og De Røde Hestes overtagelse af forestillingen er et helt nyt og velfungerende lysdesign kommet til. Igennem hele scenografien er skabt på ny Transformationen fra det lille spillerum i Laverdelstræde til Refleksions forholdsvist store spillerum har bestemt ikke fået intensiteten til at gå løjten. Vi er optragede med. Både når det er den altid nærværende fortæller Mandøe, der ambibrægt på en lille stol i scenens side – er i spotlight.

Og når det er animationsspillet, som Danckert udfolder på de små skiftende scener.

Så der er egentligt ikke noget at betænke sig på. Oveni missetyleri og fortælletræs får man tillige et herligt bogstavspil – med Ser som snor sig som glade små tushinden op af højhusmure, et M som vrikker og et i som plirrer. Inspireret af folks rben misse efter den beslutter ægteparret Møller sig nemlig for at skifte navn til Nissen – for som den ene siger: »det lyder da egentlig meget godt!«, hvorpå den anden straks replikerer: »Ja, ja nemlig« – og så begynder bogstavterne ellers at hoppe og danse på asfalten i en udbyrtringsans, der viser, hvordan ægteparret vsmeg sig ind på navnet Nissen«.

»JA, JA NEMLIG«

★★★★★

Drømmeleding og instruktion: Claus Mandøe.
Scenografi og dukkemager: Hanne Sørensøn.
Lyt: Peter Frits. Lys: Morten Ladefoged.
Værksted/teknik: Morten Melhørg Laursen og William Højberg Nielsen. Medvirkende: Loui Danckert og Claus Mandøe. En coproduktion mellem Teater Refleksion og De Røde Heste. Aldersgruppe 3-7 år og voksne. Spiller på Teater Refleksion 4.-8. december.

Tryllebindende julemagi

Af [Marianne Graven](#) 🍷 den 03. december 2013

Børn i byen giver "Ja, ja nemlig" 5 ud af 5 stjerner: *****

Oplev den fortryllende julehistorie af Thomas Winding, "Ja, ja nemlig", der handler om to ensomme og usete storbymennesker, som køber et par tophuer og langsomt forvandles til nisser.

Fra Møller til Nissen

Ægteparret kender ingen mennesker, har kun hinanden og passer ikke rigtig ind i storbyens larm, stress og jag. En dag fryser de om ørerne, og de køber et par tophuer – og pludselig lægger folk mærke til dem. Et barn råber endda Nisse efter dem. De skifter deres navn fra Møller til Nissen. De begynder at lukke fugle ind i lejligheden. Pynter stuen med mos fra skoven, og vælger til sidst helt at flytte ud i skoven. Ude i skoven opdager de, at her hører de til og føler sig hjemme, og de ender med at forvandle sig til et gammelt eventyr-nissehus, hvor der altid er jul, varme og lys indenfor.

Ren magi

Juleforestillingen fortælles med den helt specielle magi et dukketeater kan præstere, hvor storbyens larm og stress langsomt overtages af naturens og julens helt særlige univers.

Dukkerne føres af Loui Danckert, og det er hende der lægger pludrestemme til figurerne. Dette gør hun genialt og med stor humor. Fortælleren er Claus Mandøe, som med lige så dejlig og varm en stemme som Thomas Winding selv, fortolker nissernes hyggelige pludren.

Jeg havde min 6-årige søn med inde og se stykket – og vi var begge fra første sekund betaget af hele historien, Claus Mandøes fantastiske fortællerstemme og hele det finurlige og magiske dukketeater-univers. Fortryllende at opleve, at et par dukker og en stemme kan tryllebinde en så meget, at man praktisk talt glemmer tid og sted. Pludselig kunne jeg helt sætte mig ind i, hvorfor de to gamle mennesker følte sig så malplacerede i den moderne verden og bare længtes tilbage til naturens fred og ro. Efter forestillingen fik vi lov til at røre ved julesnerlen, se det sammensmeltede nisse-eventyrhus og tale med de medvirkende.

Det var en stor oplevelse at se ”Ja, ja nemlig” – og ikke mindst havde jeg følelsen af at have oplevet et lille stykke ægte jul. Jeg behøver vist ikke sige, at vi var i julestemning, da vi forlod Teater Refleksion.

Fakta: "Ja, ja nemlig" spiller på [Teater Refleksion](#) fra den 4.-15. december. Anbefales for de 3-7-årige og varer 45 minutter uden pause. Billetpriser: 2-25 år: 60 kr. Voksne 100 kr. Voksne ifølge med børn: 60 kr. Ring på 86240572 og hør nærmere.

Anmeldelser JA JA NEMLIG:

En magisk jul i børnehøjde - hvad indebærer det?

Hvad gik man glip af hvis man ikke fik set Det Lille Teaters juleforestilling 'Ja Ja Nemlig' for de 3-6 årige i år? Sagt helt kort: Man gik glip af en lille magisk bid af julen.

Forestillingen byggede på en fortælling fra 'Thomas Winding fortæller julehistorier'. En fortælling om en mand og en kone, der langsomt forvandles til nisser. Og det var blevet til en helt igennem vidunderlig forestilling med ægte Thomas Windingsk ro med en veloplagt fortæller og sikker dukkeføring. Historien var simpel, men med en overflod af skønne detaljer i den enkle scenografi. Jeg er nødt til at finde de helt store ord frem om denne forestilling: Det var ypperligt og magisk.

Det Lille Teater har udviklet deres helt særlige tilgang til at lave børneteater. En stil de synes at videreudvikle og finpudse for hver ny forestilling, de sætter op. De blander gerne fortælling, levende skuespillere og animationsteater med dukkeførere. Dét, der kendetegner Det Lille Teaters forestillinger, er deres evne til at skabe universer, som den barnlige fantasi kan leve sig ind i, drømme sig væk i og lege videre i. I 'Ja Ja Nemlig' har Det Lille Teater lavet små legetableauer med helt små dukker, hvor dukkeføreren nærmest leger sig gennem forestillingen til stor inspiration for de 4-5 årige publikummer.

Historiefortæller

Claus Mandøe fortalte med stor entusiasme om manden og konen, der langsomt forvandles til nisser. På billedet er de på biblioteket for at læse om nisser.

Foto: Jens Hemmel

Børnene klappede spontant undervejs, sukkede hengivent og grinede højt. Allerkærest var en lille 3-4 årige dreng, der brugte de første 5 minutter af forestillingen på vedholdende at stille det samme spørgsmål: 'Hva' det?' - igen og igen. Efter 5 minutter svarede han selv: 'Er det en by?' - hvilket det var, og herefter blev han stille, på nær når han begejstret brød ud i latter eller klappede. Det er lige præcis derfor at alle børn skal have muligheden for at komme i

teatret og se gode forestillinger. Fordi de får lov at blive opslugt, undre sig og stille spørgsmål.

Mod slutningen hvor en magisk juleverden åbenbares for publikum, blev der fuldstændig stille på publikumsrækkerne. Foran børnene var nissernes hyggelige hytte i skoven og det dejligste juletræ med lys og pynt i dæmpet belysning. Børnene sad som fortryllede og kiggede måbende på, hvad der må være ethvert barns drømmescenarie af en magisk jul. Og så kom drengens spørgsmål igen: 'Hva' det?' - men denne gang svarede han bare med et stille 'wow'. Et 'wow' der bredte sig til flere af de andre børn.

Til allersidst i forestillingen fik børnene lov at komme op til skuespillerne og komme tæt på juleudsmykningen og det eventyrlige juletræ og røre ved den lille nissebog og prøve at stikke sig på en nissesnerle, som forvandlede mennesker til nisser. Det her 'efterspil' var i virkeligheden en del af forestillingen. Det var en måde at binde en fin sløjfe mellem børnene og forestillingen, fordi børnene fik lov at 'røre' ved forestillingen.

Desværre valgte to pædagoger at forlade teatret uden at lade børnene få tid til at komme op på scenen og smelte sammen med forestillingen - tilsyneladende fordi de skulle skynde sig hjem til julefest i børnehaven og de skulle jo møde julemanden, som pædagogerne sagde opmuntrende til børnene. Trist, for den magiske jul var jo lige dér foran dem og ikke fordi Jens hjemme i børnehaven havde klædt sig ud som julemand og delte slikposer ud til alle børnene. - Hvilket igen fik mig til at tænke over, hvad det er vi vil med julen i fht børnene, både i daginstitutionerne og derhjemme?

Er julen blevet til sådan en afkrydsningsliste, man skal igennem for at kunne sige, at det er en 'hyggelig jul'? Pebernøddebagning, tjek. Julefest, tjek. Juleteater, tjek. Adventshygge, tjek. Se nisseshow i Tivoli, tjek. Pakkegaver, tjek. Nissedrille-gaver, tjek. Selv fælde juletræ, tjek. Stille risengrød ud til nissen, tjek. Se samtlige julekalendere i tv, tjek. Hvis det er tilfældet, så er vi simpelthen ved at få julen galt i halsen i misforståede gode intentioner.

Måske skulle dén børnehave vælge – julefest eller teatertur? Eller i det mindste lægge det med et par dages mellemrum, så børnene havde tid til at komme hjem og fordøje indtrykkene fra teaterturen, måske lave små simple nissedukker og nissetableauer som børnene kunne lege med i børnehaven. Medmindre altså at vi ønsker, at børn helt ned til 3 år skal lære IKKE at give sig tid og IKKE fordybe sig.

Tak til Det Lille Teater for årets bedste teateroplevelse for mit vedkommende og tak fordi de vedholdende sætter fordybelse og leg i fokus i deres forestillinger.

Monica Langelund, tirsdag den 27. december 2011

Blogger på "Legefakultetet" - monicalangelund-blog.blogspot.dk

Det Lille Teater: Ja Ja Nemlig

Claus Mandøe er den rolige og varme fortæller, der fortolker de små tophueklædte væseners pludren. Foto: Det Lille Teater

Ensomhed og nisselængsler

27-11-2011

Thomas Windings historie om to ensomme mennesker, der forvandles til nisser, er blevet billedmagisk dukkeforestilling på Det Lille Teater.

FAKTA

Det Lille Teater: Ja Ja Nemlig -

Tekst: Thomas Winding. Dramatisering og iscenesættelse: Claus Mandøe. Scenografi, dukker og iscenesættelse af dukker: Hanne Sørensen. Varighed: 35 minutter. Aldersgruppe: 3-6 år. Set 25. november 2011. Spiller stationært til 18. december. Alle forestillinger er udsolgt. www.detlilleteater.dk

'Det passer rigtig dårligt', siger manden i døråbningen. 'Kan I ikke komme igen en anden dag?'

Men ind kommer vi heldigvis, ind på loftet på Det Lille Teater, der er som skabt til juleteater. Og manden indvilger tilmed i at fortælle en historie. Præcis som hans onkel gjorde det, da manden var barn.

Og så får vi historien, men mere end det. Vi ser den også. I små frydefulde dukkehusagtige tableauer fortælles om et ægtepar, der bor helt alene i en storby. Det er den, vi ser allerførst. Med skæve skyskrabere, bugtede veje og bittesmå, skumgummiagtige dukker, ført med stor kærlighed, så det næsten er som at se en dukkefilm, så levende virker de. På lydsiden ringer vækkeure, der tændes lys i de små vinduer i husene og bilerne begynder at køre. Det er den rene magi.

I tableau efter tableau hører vi om de to ensomme og usete mennesker i storbyen. De køber et par tophuer, og så lægger folk mærke til dem, Et barn råber Nisse efter dem, og de beslutter at skifte navn fra Møller til Nissen, mens bogstaverne danser drillende forvandlingsdans foran øjnene på os.

Og de lukker fugle ind i lejligheden, pynter op med mos fra skoven, møder en sur gammel nisse, vælger at flytte ud i skoven – her føler de sig for første gang rigtig hjemme – og de ender med at forvandle sig til et gammelt eventyr-nissehus, hvor det altid er jul indenfor i de små stuer.

Mageløst

Sødt ser det ud – et lille, lysende dukkehus midt mellem træer – inden da har en levende motorvej bragt dem ud i skoven. Og sådan ruller scenerierne frem for os, med dukker ført af Loui Danckert, der også lægger præcise pludrestemmer til figurerne, mens Claus Mandøe er den rolige og varme fortæller, der fortolker for os, hvad de små væsener siger.

I hele sin beskedne udstrækning er det en dejlig forestilling, mættet med billeder og teatertrylleri. Den er fuldkommen tro mod sine virkemidler, hvor ikke mindst lyd og lys er med til at skabe den fortættede magi.

Da historien om de to små nisseforvandlede mennesker er slut, er mandens historie det også. Og tante kalder ind til julemiddag og juletræ – og minsandten om ikke også den herlighed kan åbenbares for vores øjne.

Alt sammen på blot 35 minutter. På et lille loft i Lavendelstræde.

Det er mageløst.

Af: Henrik Lyding, Børneteateravisen

Gunvor Ganer Krejberg:

"I går var vi på Teater Refleksion og se deres juleforestilling 'Ja, ja, nemlig'. Det er Thomas Windings historie omsat til den mest vidunderlige, magiske, underfundige, sjove og voldsomt hyggelige forestilling. Selma var bjergtaget og Sebastian, Michael og jeg smeltede bare ned ad stolene til Claus Mandøes dybe fortrolige stemme og Loui Danckerts helt vidunderlige evne til at skabe en verden af bevægelse og liv ud af alt fra bogstaver til huse og biler, og ikke mindst de to nisser, der er trafít. - Og hvis I ikke ved, hvad trafít er, tjá, så må I jo bare gå i teatret og blive lidt klogere "